

Model of professional competence of educational managers (Case study of the University of Applied Sciences)

Fatemeh Amani: PhD student in Educational Management, Faculty of Management, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Afsaneh Zamani Moghadam*: Visiting Professor, Department of Educational Management, Faculty of Management, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Babak Nasiri Gharghani: Faculty member, Department of Educational Management, Faculty of Management, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Reza Sorani Yancheshmeh: Faculty member, Department of Educational Management, Faculty of Management, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Maryam Mosleh: Faculty member, Department of Mathematics, Faculty of Management, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Abstract: Today, training skilled and specialized manpower is one of the key factors in the economic, social and cultural development of any country. Comprehensive scientific-applied university, as one of the main pillars of the country's higher education system, should pay special attention to its managers and instructors as the most important element of education. Therefore, in this study, the researcher seeks to provide a model of professional competence of educational managers. The method of this research is exploratory method. The data collection method is quantitative. In this research, library methods as well as a researcher-made questionnaire have been used to collect data related to literature and theoretical foundations, formulate hypotheses and provide a basic model of the subject. The Cronbach's alpha coefficient of the whole questionnaire is 98% and the instrument used has a good reliability. A questionnaire is used to describe the characteristics of the respondents. The number of subjects in this study included 107 heads and educational assistants in the headquarters of the Comprehensive University of Applied Sciences. Components and indicators of professional competencies of educational managers include technology and technology, management, intermediate interpersonal skills and personality traits that will be very useful in reducing gaps and preventing deviations and interruptions in decision making. The special attention of the senior managers of Comprehensive University of Applied Sciences to the important factors of management, technology and technology, personality traits and finally interpersonal skills, enable them to achieve their ideals and plans in order to improve professional competence of educational managers.

Keywords: Professional competence, Educational managers, Comprehensive scientific-applied university.

*Corresponding author: Visiting Professor, Department of Educational Management, Faculty of Management, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Email: AFZ810@gmail.com

مقدمه

پنج ساله ششم پرداختن به آن را در موقعیت خوبی می داند (مهرعلیزاده 1394).

آموزش های مهارت و فناوری به عنوان یکی از ارکان اصلی توانمندسازی سرمایه های انسانی، امکان ثروت آفرینی و قابلیت دسترسی همگانی را در خصوص تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآفرین، متناسب با استعدادهای افراد و نیاز بازار کار توامان با استفاده بهینه از ظرفیت بخش های مختلف بومی اعم از دولتی و غیر دولتی فراهم می آورد. اهمیت یافتن دو رکن اساسی توسعه یعنی مهارت و فناوری، یکی از اولویت های راهبردی برای سرآمدی کشورمان در منطقه و جهان است تا با ساماندهی و تبیین یک ساختار آموزشی در حوزه کاربرد عملی از علوم در قالب نظام آموزش مهارت و فناوری و در کنار نظام صلاحیت حرفه ای و نظام شرایط احراز اشتغال، توانمندسازی و به کارگیری مطلوب نیروی انسانی را ممکن سازد (محمدیان و همکار 1395).

تحقیقی در مورد مدل آموزش حرفه ای در دانشگاه چالز جمهوری چک بنام توسعه مهارت های مدیران آموزش در مدارس و موسسات آموزشی در منطقه هاردک کِراوو انجام شد و نتایج نشان می دهد که موسسات آموزش عالی در این کشور بر توسعه مهارت های آموزشی و مدیریتی تمرکز داشته اند (تووکانتس 2017). تحقیقی با هدف ارائه مدل صلاحیت حرفه ای استادان در محیط های یادگیری الکترونیکی انجام دادند. به منظور شناسایی ابعاد و اجزای شایستگی، پیش زمینه های تحقیق به طور کامل مورد بررسی قرار گرفت و هفت بعد (اجتماعی، اخلاقی، مدیریتی، شخصی، فنی، آموزشی و نظارتی)

افراد شایسته قادر به استفاده از دانش، توانایی ها، مهارت ها، قابلیت ها و ویژگی های فردی، برای دستیابی به اهداف و استانداردهای مورد نیاز نقش ها و عملکردشان، و در نتیجه بهبود مستمر سازمان برای مزیت رقابتی باشند. لذا شناسایی و ارتقاء مهارت، دانش و توانایی ها و خصیصه های فردی و شایستگی های آنان برای موفقیت سازمان ضروری و اجتناب ناپذیر است. ویژگی ها و مهارت های مدیران آموزش و همچنین آموزش حرفه ای آنها در زمینه انگیزشی، شناختی و فراشناختی تاکید شده است. بکارگیری رویکرد شایستگی حرفه ای برای مدیران آموزشی در برنامه آموزشی موسسات و آموزش عالی کشورهای اروپای مرکزی مورد استفاده قرار گرفته است (تووکانتس 2017).

نیاز به داشتن نظام صلاحیت حرفه ای در کشور، مجموعه ای از فرآیندهایی است که زمینه های لازم را برای تحقق سیاست ها و استانداردهای صلاحیت مشخص می کند. هدف نظام صلاحیت حرفه ای ایجاد ارتباط بیشتر بین محیط های آموزشی و محیط کار، ارتقاء کیفیت فرآیند سنجش و تعیین صلاحیت حرفه ای نیروی کار یا اعتباربخشی به تجارب فنی و حرفه ای افراد، افزایش توانایی کارفرمایان برای شناسایی و دسترسی به نیروی انسانی مناسب و همچنین کاهش هزینه های اقتصادی و اجتماعی جدایی آموزش از محیط واقعی زندگی توسعه یافته است. با بیان اینکه دانشگاه علمی - کاربردی با توجه به ویژگی های شرایط خوبی دارد که بحث صلاحیت های حرفه ای را عملیاتی کند که در برنامه

مواد و روش ها

از آنجا که پژوهش حاضر به دنبال ارائه الگوی ارتقای صلاحیت حرفه ای برای مدیران آموزشی می باشد، روش پژوهش بر مبنای ماهیت داده ها کمی، از حیث بعد محیط، از نوع کتابخانه ای- میدانی و از نظر هدف کاربردی، از نظر زمان مقطعی و از نظر روش اجرای پژوهش توصیفی-پیمایشی است. ر این پژوهش برای جمع آوری داده های مربوط به ادبیات و مبانی نظری، تدوین فرضیه ها و ارائه الگوی اولیه موضوع از روش های کتابخانه ای (مطالعه ی کتاب ها، مقالات، مجلات، طرح های پژوهشی و بانک های اطلاعاتی (اینترنتی) و همچنین پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. در بخش کمی پرسشنامه توزیع شده بین روسا و معاونان آموزشی در ستاد دانشگاه جامع علمی - کاربردی و دانشگاه ها که جمعا جامعه آماری تعداد 150 نفر را تشکیل می دهد که تعداد آزمودنی در این تحقیق، بر اساس فرمول کوکران، شامل 107 نفر بوده است. برای حصول اطمینان از روایی بخش کیفی پژوهش و به منظور اطمینان خاطر از دقت بودن یافته ها از دیدگاه پژوهشگر، از نظرات ارزشمند اساتید آشنا با این حوزه و متخصصان دانشگاهی که در این حوزه مطلع و متخصص بودند استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه 98٪ می باشد که ابزار استفاده شده از پایایی مطلوبی برخوردار است. تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، به دو روش توصیفی و استنباطی از طریق نرم افزار SPSS 16 و SMART PLS انجام می شود.

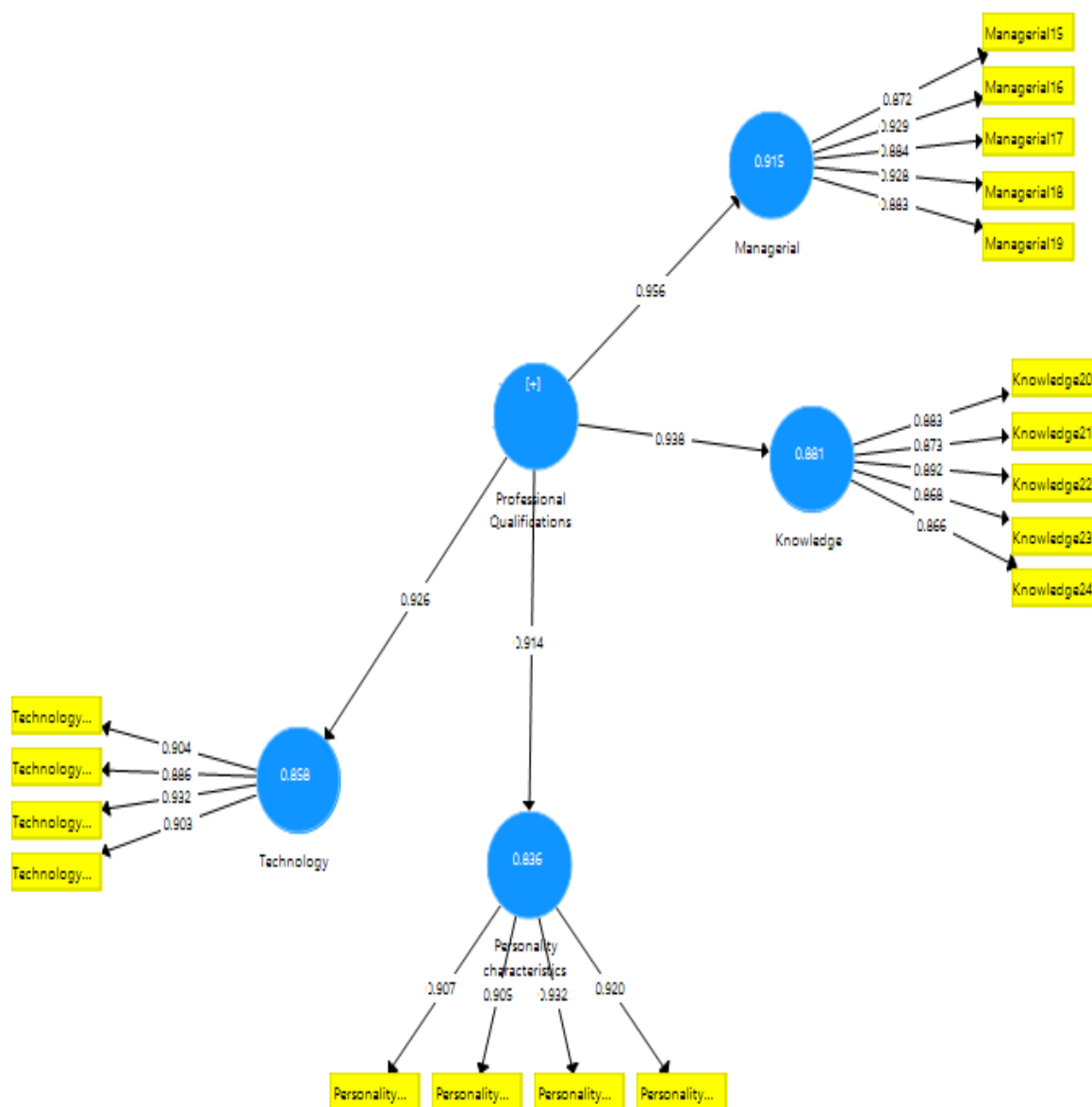
یافته ها

جهت تعیین شاخص های صلاحیت های حرفه ای مدیران آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی از

و بیست و یک مولفه از بیست و سه مقاله شناسایی شد (اسلامی و همکاران 2016).

دانشگاه جامع علمی - کاربردی با هدف ارتقاء سطح مهارت نیروی کار کشور تاسیس شد و به استناد اداره کل گسترش آموزش های مهارتی و فناوری، دانشگاه با پانصد و شصت مرکز علمی - کاربردی، به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام آموزش عالی مهارتی کشور شناخته شده است که سهم عمده ای در آموزش های عالی مهارتی را برعهده دارد و بایستی توجه خاصی به مدیران و مربیان خود به عنوان مهمترین رکن آموزش داشته باشد. بنابراین مساله اصلی این پژوهش ارائه الگوی صلاحیت حرفه ای مدیران آموزشی (مطالعه موردی دانشگاه جامع علمی - کاربردی) می باشد.

هدف کلی تحقیق ارائه الگوی صلاحیت حرفه ای مدیران آموزشی (مطالعه موردی دانشگاه جامع علمی - کاربردی) است. همچنین اهداف فرعی (ویژه) تحقیق عبارتند از: 1. شناسایی مولفه ها و شاخص های صلاحیت های حرفه ای مدیران آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی. 2. اولویت بندی و وزن دهی مولفه ها و شاخص های صلاحیت های حرفه ای مدیران آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی. 3. تعیین وضعیت موجود مولفه ها و شاخص های صلاحیت های حرفه ای مدیران آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی. 4. ارائه ساز و کارهای اجرایی مناسب جهت ارتقا صلاحیت های حرفه ای مدیران آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی. 5. تعیین درجه تناسب مدل صلاحیت های حرفه ای مدیران آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی از نظر مدیران حوزه آموزش دانشگاه جامع علمی کاربردی.

مدل تحلیل عاملی با استفاده از نرم افزار SMART

PLS استفاده شد. نمودار حاصل از آن را ملاحظه

می کنید:

نمودار 1. مدل تحلیل عاملی شاخص‌های صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران آموزشی دانشگاه جامع علمی-کاربردی

FIGURE 1. MODEL OF FACTOR ANALYSIS OF THE INDICATORS OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF EDUCATIONAL MANAGERS OF THE COMPREHENSIVE SCIENTIFIC-APPLIED UNIVERSITY

همانطور که در جدول (1) نشان داده شده است،

تعداد 4 گویه بارعاملی بزرگتر از 0.9 را نشان

می دهد که «خیلی مطلوب» است.

جدول 1. ضریب مسیر خروجی تحلیل عاملی

TABLE 1. FACTOR ANALYSIS OUTPUT PATH COEFFICIENT

معناداری	ضریب مسیر	مسیر	ردیف
	0/956	عوامل مدیریتی <<< عوامل تکنولوژی و فناوری	1
معنادار	0/926	عوامل تکنولوژی و فناوری <<< عوامل ویژگی‌های شخصیتی	2
	0/914	عوامل ویژگی‌های شخصیتی <<< عوامل مهارت‌های بین فردی	3
	0/905	عوامل مهارت‌های بین فردی	4

آموزشی دانشگاه علمی- کاربردی مورد پذیرش قرار گرفت. در این پژوهش با توجه به خروجی Smart PLS، نسبت X2 محاسبه شده به درجه آزادی برای کل سازه برابر با 43/944 برای «تکنولوژی و فناوری»، برابر با 44/645 برای «مدیریتی»، برابر با 29/766 برای «ویژگی‌های میان فردی» و در نهایت برابر با 43/430 برای «ویژگی‌های شخصیتی»، می‌باشد که نشان دهنده برازش مناسب مدل است.

بنابراین ابعاد و مولفه‌های مدل صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران آموزشی دانشگاه علمی- کاربردی به دست آمد. این عوامل عبارتند از: مدیریتی، تکنولوژی و فناوری، ویژگی‌های شخصیتی و مهارت‌های بین فردی. با توجه به اینکه کلیه بارهای عاملی بالای 0/6 بود لذا هیچ یک از عوامل حذف نشد هر چهار مولفه بالا، با شاخص‌های آن‌ها، تحت عنوان ابعاد و مولفه‌های مدل صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران

جدول 2. شاخص‌های برازش الگو

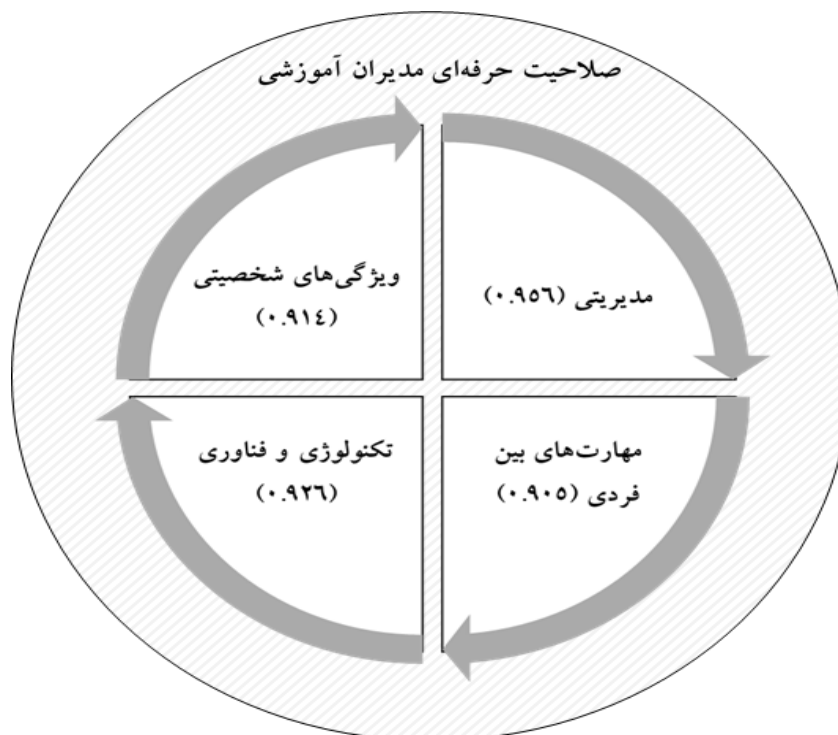
TABLE 2. PATTERN FITTING CHARACTERISTICS

ویژگی‌های شخصیتی	مهارت‌های بین فردی	مدیریتی	تکنولوژی و فناوری	دامنه قابل قبول	شاخص
43/430	29/766	44/645	43/944	-	خی دو (X2)
31	17	37	30	-	درجه آزادی
0/068	0/028	0/181	0/048	$3 \leq$	X2/df
0/043	0/028	0/049	0/13	$0/08 \leq$	RMSEA
0/041	0/022	0/025	0/19	$0/08 \leq$	RMR
0/97	0/98	0/99	0/93	نزدیک به 1	NFI
0/99	0/99	0/97	0/96	نزدیک به 1	CFI
0/98	0/93	0/96	0/97	نزدیک به 1	GFI
0/95	0/91	0/92	0/93	نزدیک به 1	AGFI

شاخص‌ها از مقادیر مطلوبی برخوردارند. در الگوی حاضر مؤلفه‌های صلاحیت حرفه‌ای (مدیریتی، تکنولوژی و فناوری، ویژگی‌های شخصیتی، مهارت‌های بین فردی) به عنوان متغیرهای مشاهده شده 1 و متغیر صلاحیت حرفه‌ای به عنوان متغیر

همچنین RMSEA، RMR، NFI، CFI و همچنین در ادامه AGFI محاسبه شده برای کل مدل و در پایان مقدار RMSEA و RMR کمتر از 0/8، GFI و AGFI بالای 90٪ و نزدیک به یک، همگی نشان دهنده اعتبار مدل هستند. همه این

مکنون 2 در نظر گرفته شده است. شاخص‌های
برازش الگو در تحلیل عاملی، برازش الگو را تأیید
می‌نمایند.

شکل 2. الگوی شماتیک صلاحیت حرفه‌ای مدیران آموزشی (مطالعه موردی دانشگاه جامع علمی- کاربردی)
FIGURE 2. SCHEMATIC MODEL OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF EDUCATIONAL
(MANAGERS (CASE STUDY OF COMPREHENSIVE SCIENTIFIC-APPLIED UNIVERSITY

است هم اکنون بین حوزه آموزش و حوزه کسب و کار گسست وجود دارد که ما تلاش خواهیم کرد ساز و کارهایی را پیش‌بینی کنیم تا بتوانیم شکاف موجود بین حوزه‌های آموزش و کسب و کار را به حداقل برسانیم. در بحث صلاحیت حرفه‌ای، توجه به استانداردها شایستگی خاص هر شغل در آموزش و سنجش صلاحیت حرفه‌ای مغفول مانده و ادبیات مناسبی در دانشگاه و در کشور در این زمینه ایجاد نشده است و این خود عاملی است تا در تصمیم‌گیری‌ها دچار انحراف شویم (ضیایی مهر 1396). بنابراین مساله اصلی این پژوهش ارائه الگوی صلاحیت حرفه‌ای مدیران آموزشی (مطالعه موردی

بحث و نتیجه‌گیری

همانطور که در بیان مسئله نیز اشاره شد مشکل مدیران آموزشی و صلاحیت حرفه‌ای در زمینه فرایندهای آموزشی، نه تنها مسئله ایران که مسئله مهم کشورهای اروپا مرکزی بوده است (تووکانتس 2017). گسترش همه‌جانبه و پیچیدگی سازمان‌های آموزشی، لزوم برخورداری از مدیران شایسته و توانمند را دوچندان کرده است، بنابراین موفقیت یک سازمان آموزشی نیز در گرو داشتن مدیران لایق، شایسته، توانا و متخصص است (پورکریمی و همکاران 1395). مدیر کل دفتر صلاحیت حرفه‌ای اظهار می‌دارد که آنچه مسلم

تفاوت بین مدل‌های صلاحیت، شباهت بین آنها و این مدل وجود داشت. این مدل می‌تواند به عنوان مبنایی برای برنامه ریزی توسط مدیران آموزشی برای آموزش و ارتقاء مدرسان انتخاب شود؛ که با نتایج تحقیق محقق همسو است. همچنین مطالعه ای با عنوان توسعه صلاحیت حرفه‌ای اطلاعات فناوری معلم در تحصیلات تکمیلی توسط (کاشینا 2016) انجام شد. یافته‌ها، نشان از عناصر روش شناختی سیستم، براساس تعیین مولفه‌های صلاحیت اطلاعات معلم فناوری به سطوح جدید آموزش حرفه‌ای فناوری معلمان طراحی و اجرا شده است.

نتایج بدست آمده از مطالعه فوق، نشان می‌دهد آموزش در سیستم آموزش عالی پس از تحصیل بستگی به جهت گیری فرآیند آموزشی بر اصول رویکرد شخصیتی و فعالیت‌های آموزش فناوری اطلاعات و ارتباطات مدرن و استفاده از روش‌ها، ابزار و یادگیری سازمانی دارد که شامل استفاده از اطلاعات و فناوری‌های ارتباطی است. که با نتایج تحقیق محقق همسو است. علاوه بر تحقیق مهارت‌های آموزشی و کلید موفقیت آموزش و پرورش که توسط (سوسیو و همکار 2015) صورت پذیرفت؛ تحقیق دیگری در جمهوری قزاقستان توسط (بایاریستانووا 2014) و (کانتز و همکاران 2013)؛ در خصوص تاثیر مهارت‌های حرفه‌ای بر موفقیت و انگیزه دانشجویان و کیفیت آموزش درس ریاضی در کشور آلمان صورت گرفت، که با نتایج تحقیق محقق همسو است. در ادامه (شهرپاری 1396) تحقیقی بنام شناسایی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان مدارس استثنائی شهر شیراز (فرح بخش و همکاران 1396) تحقیقی با هدف تدوین صلاحیت‌های علمی - حرفه‌ای مدیران مدارس

دانشگاه جامع علمی - کاربردی) بود. که با توجه به کار پژوهشی و علمی انجام شده مولفه‌ها و شاخص‌های حاصل از این پژوهش می‌تواند (مولفه‌های: تکنولوژی و فناوری، مدیریتی، مهارت‌های میان‌فردی و ویژگی‌های شخصیتی) در زمینه کاهش شکاف و جلوگیری از انحراف در تصمیم‌گیری‌ها کمک بسیار شایانی نماید. نکته قابل توجه در این زمینه، توجه ویژه به چهار عامل: عوامل مدیریتی، عوامل تکنولوژی و فناوری، عوامل ویژگی‌های شخصیتی و در نهایت عوامل مهارت‌های بین فردی، به عنوان عوامل مهم با بارهای عاملی بالای 0/9، می‌باشد. لذا مدیران ارشد دانشگاه جامع علمی - کاربردی با پرداختن به این مهم می‌توانند به اهداف و برنامه‌های خود در راستای ارتقاء صلاحیت حرفه‌ای مدیران آموزشی، و با تاکید روی چهار مولفه دارای اولویت بالا، دست یابند، که همانا حل چالش اصلی محقق در این تحقیق نیز می‌باشد.

نتایج حاصل از تحقیقات محقق با مطالعات تحقیقی در بخش کارکنان خدمات عمومی اسلواکی که مدل شایستگی را بر مبنای سه رکن اصلی بیان کرد: دانش حرفه‌ای، مهارت‌های کاربردی و بلوغ اجتماعی (اسکور کووا 2016). و همچنین تحقیق (پالما و همکاران 2016)، همسو است. همچنین (اسلامی و همکاران 2016) تحقیقی با هدف ارائه مدل صلاحیت حرفه‌ای استادان در محیط‌های یادگیری الکترونیکی انجام دادند. به منظور شناسایی ابعاد و اجزای شایستگی، پیش زمینه‌های تحقیق به طور کامل مورد بررسی قرار گرفت و هفت بعد (اجتماعی، اخلاقی، مدیریتی، شخصی، فنی، آموزشی و نظارتی) و بیست و یک مولفه از بیست و سه مقاله شناسایی شد. علیرغم پیچیدگی‌ها در توصیف صلاحیت و

صورت مداوم و به منظور ارتقاء اثربخشی آموزش- ایجاد بستر سریع و آسان جهت حل مشکلات مراجعین و ثبت نظرات و پیشنهادات- تسلط بر فناوری ها و تکنولوژی های آموزشی و پژوهشی- ایجاد فرصت های برابر در رشد و مهارت آموزی کارکنان آموزش.

References

- Aslami M, Esmaili Z, Saeidipour B, et al 2016. A Model for Professional Competency of Instructors in E – Learning Environments Using Meta – Synthesis Method, *International Journal of Humanities and Cultural Studies*, Pp. 2738 - 2727. [In Persian]
- Bayarystanova E, Arenova A, Nurmuhametova R 2014. Education System Management and Professional Competence of Managers. *Procedia – Social and Behavioral Science*, No. 140, Pp. 43 - 427.
- Farahbakhsh S, Jafari Sarabi M, Siah Kamri A, et al 2017. Compilation of scientific-professional competencies of primary school principals in Lorestan province, *bi-quarterly scientific-research journal of school management*, Vol. 5, No. 1, pp. 113-127. [In Persian]
- Hatamzadeh A, Tarkhan R A, Mizani Tehraninejad M Delivery B Farbiz A 2016. Identification of professional qualifications of instructors of government centers of technical and vocational education in Tehran, the fifth national conference and the fourth international conference on training and employment.
- ابتدایی استان لرستان، همچنین (نجفی و همکاران 1396) در تحقیق خود تحت عنوان شناسایی صلاحیت‌های حرفه‌ای مورد نیاز مدیران مراکز پیش دبستان و بررسی وضع موجود و مطلوب، تحقیقاتی صورت دادند که نتایج آن‌ها که با نتایج تحقیق محقق همسو است. (پورکریمی و همکاران 1396) در تحقیقی به نام طراحی و تبیین صلاحیت‌های حرفه‌ای کارشناسان منابع انسانی انجام دادند. پرداخته شد؛ که با نتایج تحقیق محقق همسو است. پژوهش (نجفی و همکاران 1397) با هدف ارائه الگویی برای صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران مراکز پیش دبستان، تحقیق دیگری به منظور ارائه الگوی شایستگی حرفه‌ای مدیران پژوهشی در سازمان‌های پژوهش محور توسط (پناهی و همکاران 1397)، تحقیق (زمانی 1395) در پایان نامه ارشد خود تحت عنوان ارزیابی مؤلفه‌های صلاحیت‌های حرفه‌ای کارشناسان منابع انسانی شرکت توانیر و شرکت‌های تابعه، (پورکریمی و همکاران 1395)، در پژوهش خود نشان دادند که مهمترین صلاحیت‌های مورد نیاز مدیران آموزشی شامل صلاحیت‌هایی است؛ نتایج آن‌ها با نتایج تحقیق محقق همسو است. با توجه به آنچه تا کنون گفته شد، از جمع‌بندی مطالعات و پژوهش‌های پیشین و همچنین تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات و نیز بررسی عوامل، ابعاد و مولفه‌های مدل صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران آموزشی دانشگاه علمی- کاربردی، پیشنهادات ذیل می‌تواند از جمله پیشنهادات مبتنی بر یافته‌ها، منطبق بر سازوکارها و اولویت‌بندی مولفه‌ها مناسب برای ارتقاء صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران آموزشی باشد: بکارگیری و تقویت روش‌های نو و خلاقانه در فرآیندهای اداری- اصلاح ساختار و فرآیندها به

- Palma Ma, Guerrero D, Carrmenado I. R 2016. Approaches and Midels of Professional Competence : Definition of Competence in the Training of Engineers in Latin America, *International journal of Innovative Research in Advanced Engineering*. Pp. 25 – 35.
- Panahi S M, Pourkarimi J, Ramadan M 2018. Presenting the Professional Competence Model of Research Managers in Research-Based Organizations, *Quarterly Journal of Human Resource Management Research*, Vol. 8, No. 1, pp. 46-24. [In Persian]
- Pourkarimi J, Farzaneh M, Nowruzi M 2015. Analysis of Professional Competencies of School Principals: Findings of a Combined Research, *School Management Bi-Quarterly*, Vol. 4, No. 1, pp. 1-25. [In Persian]
- Pourkarimi J, Keramati M, Mohammadi AS 2017. Designing and Explaining the Professional Qualifications of Human Resources Experts, *Quarterly Journal of Management Studies (Improvement and Transformation)*, Vol. 26, No. 86, pp. 61-96. [In Persian]
- Saltymakov M S, Evgeniya O F 2015. Cooperative Lwarning Approach to Delivering Professinal Modules to Bachelor and Master Students: TPU Experience, *procedia – social and behavioral sciences*. Pp. 97 – 90.
- Shahriari A 2017. Identifying the professional qualifications of teachers in exceptional schools in Shiraz and providing solutions for improvement, *Kashyna G 2016. Development of Information Competence of the Teacher Tecchnology in Postgraduate Education, Intercultural Communication, Vol. 1/1.*
- Mehr Alizadeh Y, Shafiei M, Homayounnia A, et al 2015. Comparative comparison of the nature of postgraduate education in theoretical and scientific-applied universities: A study of Iranian experience, *Quarterly Journal of the Iranian Higher Education Association*, Vol. 8, No. 1, pp. 36-53. [In Persian]
- Mohammadian M, Zaheri Abdo Vand M 2015. Pathology of professional competence of principals and instructors of free technical and vocational education (Case study: instructors and principals of free technical and vocational schools in Khuzestan), the fifth national conference and the fourth international conference on training and employment. [In Persian]
- Najafi M, Qahramani M, Arefi M, et al 2017. Identifying the professional qualifications required by the managers of preschool centers and reviewing the current and desirable situation, *Journal of Preschool Education Development*, Vol. 9, No. 2, pp. 40-46. [In Persian]
- Najafi M, Qahramani M, Arefi M, et al 2018. Designing and Explaining the Model of Vocational Competencies of Preschool Center Managers, *Quarterly Journal of New Approach in Educational Management*, Vol. 9, No. 2. [In Persian]

- Zamani M. 2016. Assessing the components of professional competencies of human resources experts of Tavanir Company and its subsidiaries, Master Thesis in Adult Education, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran.
- Ziaee Mehr AS 2017. The first professional qualification council of the comprehensive scientific-applied university. [In Persian]
- Master Thesis, Department of Educational Management and Planning, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran. [In Persian]
- Skorkova Z 2016. Competency Models in Public Sector, *3rd International Conference on New Challenges in Management and Organization: Organization and Leadership*, 2 may 2016, Dubai, UAE, *Procedia – Social and Behavioral Science* No. 230. Pp. 234 -226.
- Suciu A, Mata L 2015. Pedagogical Competences – The Key to Efficient Education.
- Tovkanets O 2017. Forming Professional Competency of Education Managers in Central European Countries, *Pedagogical Sciences*, Pp. 75-79.

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال یازدهم، شماره 3، پاییز 99

الگوی صلاحیت حرفه‌ای مدیران آموزشی (مطالعه موردی دانشگاه جامع علمی - کاربردی)

فاطمه امانی: دانشجوی دکترای مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

افسانه زمانی مقدم*: استاد مدعو، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

بابک نصیری قرقانی: عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

رضا سورانی یانچشمه: عضو هیئت علمی، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

مریم مصلح: عضو هیئت علمی، گروه ریاضی، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده: امروزه تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص از عوامل کلیدی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی هر کشوری محسوب می‌گردد. دانشگاه جامع علمی - کاربردی به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام آموزش عالی مهارتی کشور، بایستی توجه خاصی به مدیران و مربیان خود به عنوان مهمترین رکن آموزش داشته باشد. لذا در این پژوهش، محقق به دنبال ارائه الگوی صلاحیت حرفه‌ای مدیران آموزشی می‌باشد. روش این تحقیق روش اکتشافی است. نحوه گردآوری داده‌ها به روش کمی صورت گرفته است. در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌های مربوط به ادبیات و مبانی نظری، تدوین فرضیه‌ها و ارائه الگوی اولیه موضوع از روش‌های کتابخانه‌ای و همچنین پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه 98٪ می‌باشد که ابزار استفاده شده از پایایی مطلوبی برخوردار است. برای توصیف ویژگی‌های پاسخ دهندگان از پرسشنامه استفاده می‌گردد. تعداد آزمودنی در این تحقیق شامل 107 نفر (مرد و زن) روسا و معاونان آموزشی در ستاد دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مراکز آن بوده است. مولفه‌ها و شاخص‌های صلاحیت‌های حرفه‌ای مدیران آموزشی شامل تکنولوژی و فناوری، مدیریتی، مهارت‌های میان فردی و ویژگی‌های شخصیتی می‌باشد که در زمینه کاهش گسست و جلوگیری از انحراف و خلل در تصمیم‌گیری‌ها بسیار مفید خواهد بود. توجه ویژه مدیران ارشد دانشگاه جامع - علمی کاربردی به عوامل مهم مدیریتی، تکنولوژی و فناوری، ویژگی‌های شخصیتی و در نهایت مهارت‌های بین فردی، موجب می‌شود که بتوانند به آرمان‌ها و برنامه ریزی‌های خود در راستای ارتقاء صلاحیت حرفه‌ای مدیران آموزشی نایل آیند.

واژگان کلیدی: صلاحیت حرفه‌ای، مدیران آموزشی، دانشگاه جامع علمی - کاربردی.

***نویسنده‌ی مسؤؤل:** استاد مدعو، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: AFZ810@gmail.com